

Resistència, defensa i afirmació d'un idioma maltractat

Entre el 13 i el 17 d'octubre de l'emblemàtic any 1906 se celebrà a Barcelona el I Congrés Internacional de la Llengua Catalana. El seu promotor, el canonge menorquí Antoni Maria Alcover (1862-1932), l'impetuós apòstol d'idioma, volia destinar-lo a l'estudi de "la substància de la llengua", la sintaxi, "on pateix més invasions". Però, entre aportacions erudites i afectives, es transformà en un reconeixement per la filologia internacional del català com a llengua específica i en un acte de resistència, defensa i afirmació de l'idioma, tan maltractat, des del Tractat dels Pirineus i els Decrets de Nova Planta.

De fet, marca l'inici de la codificació i la normalització i el tractament científic de la llengua. L'article 16 del reglament ja era tota una fita, no sols en confirmar la unitat i diversitat, sinó en el seu "restabliment" públic, en disposar que "la llengua catalana, en totes les seues riques variants, serà l'oficial del Congrés", en un moment que el ministre Romanones havia prohibit la publicitat en català als teatres i que l'exèrcit espanyol ordenava i manava que "hay que castellanizar a Cataluña. Hay que pensar en español, hablar en español y conducirse como español, y esto de grado o por fuerza" (*Ejército y Armada*, 1906).

A més, el Congrés presagià la política lingüística que portaria a terme la Lliga a partir del 1907, quan accedí a la presidència de la Diputació de Barcelona i esdevingué per primer cop una força de govern (Josep Grau, *La Lliga Regionalista i la llengua catalana*. PAM, 2006).

El centenari serà commemorat per l'Institut d'Estudis Catalans amb un cicle de conferències que se celebrarà a la seva seu del 17 d'octubre al 12 de desembre, i també a la sala d'actes de Sa Riera, de Palma, entre el 2 de novembre i el 14 de desembre. Hi participaran Aina Moll, Joan Solà, Antoni M. Badia i Margarit, Vicent Pitarch, Carles Miralles, Mila Segarra i Joan Martí i Castell. També la seu territorial de l'IEC a Cas-

El 13 d'octubre del 1906, el Teatre Pirincipal de Barcelona va ser l'escenari de l'inici de la codificació del català i del tractament científic de la llengua. S'hi obria el I Congrés Internacional de la Llengua Catalana. També va ser una reafirmació de la unitat de la llengua.

Interior del Teatre Principal de Barcelona, escenari de la inauguració del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Imatge de la *Il·lustració Catalana* del 21 d'octubre del 1906.

telló de la Plana organitza el dies 22 i 29 de novembre i 13 de desembre diversos actes commemoratius.

Finalment, els manuscrits i els diversos documents relacionats amb el Con-

grés s'exposaran a la Biblioteca de Catalunya, de l'11 d'octubre al 8 de gener.

Lluís Bonada
Alfons Llorenç